

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto — Yhteisön Lissabon-ohjelman täytäntöönpano: Yleishyödylliset sosiaalipalvelut Euroopan unionissa”

KOM(2006) 177 lopullinen

(2007/C 161/22)

Euroopan komissio päätti 26. huhtikuuta 2006 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellämainitusta aiheesta

Asian valmistelusta vastannut ”liikenne, energia, perusrakenteet, tietoyhteiskunta” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 21. helmikuuta 2007. Esittelijä oli Raymond **Hencks**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 14.–15. maaliskuuta 2007 pitämässään 434. täysistunnossa (maaliskuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 143 ääntä puolesta ja 61 vastaan 9:n pidättyessä äänestämästä.

1. Suositukset ja arviointi

1.1 Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tavoitteena on sosiaalinen, alueellinen ja taloudellinen yhteenkuuluvuus, ja siihen pyritään kollektiivisen yhteisvastuun avulla. Päämääränä on ratkaista erityisesti sellaiset sosiaalisen epävakauden tilanteet, jotka saattavat loukata ihmisten fyysistä tai henkistä koskemattomuutta. Tällaisia ovat sairaus, vanhuus, työkyvyttömyys, vammaisuus, epävarmat elinolot, köyhyys, sosiaalinen syrjäytyminen, huumeriippuvuus, perhe- ja asunto-ongelmat ja ulkomaalaisten kotoutumiseen liittyvät ongelmat.

Yleishyödyllisillä sosiaalipalveluilla on myös integrointiluottuvuus, joka menee pelkkää avustamista ja heikoimmassa asemassa olevien hyväksi tarkoitettuja toimia pidemmälle. Palvelujen tavoitteena on myös vastata tarpeisiin, jotka on täytettävä, jotta sosiaalialan peruspalvelut olisivat kaikkien saatavilla. Ne ovat osa kansalaisuuden ja perusoikeuksien todellista harjoittamista.

1.2 Tarkoituksena ei olekaan asettaa vastakkain taloudellisia ja sosiaalisia näkökohtia, vaan edistää niiden välistä rakentavaa yhteisvaikutusta ja sopusointuista yhdistelmää.

1.3 ETSK katsookin, että sen sijaan, että keskitytään yleishyödyllisten palvelujen taloudellisen ja muun kuin taloudellisen luonteen välisiin epäselviin ja alati kehittyviin eroihin, on aiheellista pohtia itse palvelujen luonnetta, niiden tehtäviä ja tavoitteita. Samalla on määriteltävä, mitkä palvelut kuuluvat kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjen soveltamisalaan ja mihin palveluihin yhteisön, jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten ei tarvitse soveltaa näitä sääntöjä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja yleisen edun sekä sosiaalisen, alueellisen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden vuoksi.

1.4 Yhteisön tasolle on näin ollen määriteltävä yleishyödyllisiä palveluja varten yhteinen viitekehys ja yhteiset säännöt, jotka pätevät kaikkiin (taloudellisiin ja muihin kuin taloudellisiin) yleishyödyllisiin palveluihin, myös yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin. Ne tulee koota puitedirektiiviin, joka hyväksytään yhteispäätösmenettelyllä ja jonka avulla voidaan luoda palvelujen erityispiirteisiin mukautettu yhteisön kehys.

1.5 Jotta yleisen edun mukainen tehtävä voitaisiin toteuttaa ilman väärinkäytöksiä, syrjimättömästi ja avoimesti, jäsenval-

tioiden tulisi kirjata näiden palvelujen yleistä etua sekä sosiaalista, alueellista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta koskevat perusteet viralliseen juridiseen valtuutusasiakirjaan tai vastaavaan sekä hyväksymissäntöihin. Samalla olisi tuotava esille, minkä tehtävän jäsenvaltioiden toimivaltainen viranomainen antaa yleishyödyllisten palvelujen tarjoajille sekä määritettävä niiden oikeudet ja velvollisuudet rajoittamatta kuitenkaan säännösten perusteella toimijoille myönnettyjä aloitemahdollisuuksia.

1.6 Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen arvioinnin osalta ETSK muistuttaa tässä yhteydessä ehdotuksestaan perustaa riippumaton seurantakeskus, joka arvioisi yleishyödyllisiä taloudellisia ja muita kuin taloudellisia palveluja ja jossa olisi mukana edustajia Euroopan parlamentista ja alueiden komiteasta sekä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustajia Euroopan talous- ja sosiaalikomiteasta. Jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla viranomaisten tulee kutsua kaikki toimijat, sosiaalipalvelujen tarjoajat ja käyttäjät, työmarkkinaosapuolet, osuus- ja yhteisötalouden järjestöt, syrjäytymistä torjuvat tahot jne. mukaan yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen sääntelyyn.

2. Johdanto

2.1 Yleishyödylliset sosiaalipalvelut sekä yleishyödylliset palvelut, joihin sosiaalipalvelut kuuluvat, ovat ihmisarvon perusta. Ne varmistavat, että jokaisella on oikeus sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja perusoikeuksien täysimääräiseen kunnioittamiseen. Nämä perusoikeudet on määritelty perusoikeuskirjassa sekä muun muassa uudistettuun Euroopan sosiaaliseen peruskirjaan ja ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen sisältyvissä kansainvälisissä sitoumuksissa. Ne ovat osa kansalaisoikeuksien todellista käyttöä. Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tavoitteena on sosiaalinen, alueellinen ja taloudellinen yhteenkuuluvuus, ja siihen pyritään kollektiivisen yhteisvastuun avulla. Päämääränä on ratkaista erityisesti kaikki sellaiset sosiaalisen epävakauden tilanteet, jotka saattavat loukata ihmisten fyysistä tai henkistä koskemattomuutta. Tällaisia ovat sairaus, vanhuus, työkyvyttömyys, vammaisuus, epävarmat elinolot, köyhyys, sosiaalinen syrjäytyminen, huumeriippuvuus, perhe- ja asunto-ongelmat ja ulkomaalaisten kotoutumiseen liittyvät ongelmat.

Yleishyödyllisillä sosiaalipalveluilla on kuitenkin myös integrointuottavuus, joka ulottuu pelkkää avustamista ja heikoimmassa asemassa olevien hyväksi tarkoitettuja toimia pidemmälle. Niiden tavoitteena on myös vastata tarpeisiin, jotka on täytettävä, jotta sosiaalialan peruspalvelut olisivat kaikkien saatavilla.

2.2 Yleishyödyllisille sosiaalipalveluille ominainen panos perustuu siis siihen erityiseen yhteyteen, joka niillä on perusoikeuksiin. Perusoikeuksien varsinainen soveltaminen kuuluu paikallis- ja alueviranomaisten sekä jäsenvaltioiden ja unionin viranomaisten vastuulle toissijaisuus- ja suhteellisperiaatteiden mukaisesti. Kyseisten periaatteiden nojalla komission toiminta ei saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

2.3 Koska hinnoittelu ei aina heijastele suoraan palvelujen kustannuksia eikä kysynnän ja tarjonnan kustannusvaikutusta, näitä palveluja ei voitaisi tarjota kaikille sopivaan hintaan, ellei niitä rahoitettaisi osittain julkisin varoin.

2.4 Sen lisäksi, että julkisen vallan tehtävänä on varmistaa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen rahoitus, sillä on myös kokonaisvastuu sosiaalipalvelujen toiminnasta ja niiden korkean laadun säilyttämisestä. Samalla on kuitenkin kunnioitettava toimijoiden toimivaltuuksia.

2.5 Yleishyödylliset sosiaalipalvelut samoin kuin kaikki muutkin yleishyödylliset palvelut ovat taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tärkeä tekijä, mutta ne edistävät myös merkittäväällä tavalla Euroopan talouden kilpailukykyä ja tarjoavat lähityöpaikkoja.

2.6 Sosiaalipalvelujen valikoima on äärettömän laaja ja niiden piiriin kuuluvat muun muassa vanhainkodit, vammaishuollon laitokset, hätätilanteessa oleville tarkoitetut majoituskeskukset, lastenkodit, turvakodit, maahanmuuttaja- ja pakolaiskeskukset, kuntoutuslaitokset, hoitokodit, sosiaalisen asuntotuotannon, nuorisotyön sekä sosiaali- ja koulutustoimen laitokset, oppilasa-suntolat, päiväkodit, lastentarhat, sosiaali-, terveys-, uudelleen-koulutus- ja ammattikoulutuskeskukset sekä avustus-, koti- ja perhetukipalvelut.

2.7 Näitä palveluja tarjoavat kaikissa jäsenvaltioissa asemaltaan erilaiset toimijat, joista iso osa on voittoa tavoittelemat-tomia, yhteisvastuullisia osuus- ja yhteisötalouden laitoksia ja osuustoimintalaitoksia (yhdistykset, keskinäiset yhtiöt, osuus-kunnat, säätiöt) ja joiden alkuperä on hyvin vaihteleva (julkinen sektori, hyväntekeväisyystoiminta, uskonnolliset yhteisöt, yksi-tyinen sektori jne.). Tällaisten palvelujen sääntelyn ja rahoituksen puitteet ovat valtiovallan määrittelemiä.

3. Komission ehdotus

3.1 Komissio esitti 26. huhtikuuta 2006 osana yhteisön Lissabonin ohjelman täytäntöönpanoa tiedonannon yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista. Tiedonanto on jatkoa valkoiselle kirjalle yleishyödyllisistä palveluista (KOM(2004) 374 lopullinen) sekä Euroopan parlamentin äänestykselle 16. helmikuuta 2006 sisä-markkinapalveludirektiivistä.

3.2 Tämän luonteeltaan ”tulkitsevan” tiedonannon tarkoituk-sena on antaa tarvittavat oikeudelliset selvennykset. Se koskee

yksinomaan sosiaalipalveluja. Käsittelyn ulkopuolelle on jätetty terveydenhuoltopalvelut, joista tehdään erillinen aloite vuonna 2007. Tiedonannon mukaan aikomuksena ei ole tehdä välittö-mästi aihetta koskevaa lainsäädäntöehdotusta. Komissio tutkii lainsäädäntöehdotuksen tarvetta ja oikeudellisia mahdollisuuksia ja tekee asiasta päätöksen avoimen prosessin pohjalta. Se jatkaa kaikkien asianomaisten toimijoiden kuulemista, esittää joka toinen vuosi raportin sosiaalipalveluista ja tekee parhaillaan tutkimusta ensimmäisen raportin laatimiseksi vuonna 2007.

3.3 Tiedonannon aihe kuuluu EY:n perustamissopimuksen 16 artiklan mukaiseen yhteisön ja jäsenvaltioiden jaettuun toimi-valtaan yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen alalla.

3.4 Yleishyödylliset sosiaalipalvelut jaetaan tiedonannossa kahteen ryhmään. Ensimmäisen ryhmän muodostavat lakisää-teiset ja täydentävät sosiaaliturvajärjestelmät. Toiseen ryhmään kuuluvat muut keskeiset palvelut, jotka tarjotaan suoraan asian-omaisille henkilöille. Niillä annetaan muun muassa tukea elämän haasteissa ja kriisitilanteissa, autetaan ihmisiä olemaan täysimää-räisesti osallisina yhteiskunnassa, autetaan vammaisia ja ter-veysongelmista kärsiviä integroitumaan ja tarjotaan sosiaalista asuntotuotantoa.

3.5 Kaikkiin näihin sosiaalipalveluihin liittyy erilaisia ominaispiirteitä, joita ovat muun muassa yhteisvastuu, moni-muotoisuus ja yksilöllisyys (mukauttaminen palvelujen käyttäjien tarpeisiin), voiton tavoittelun puuttuminen, vapaaehtoistoiminta ja -työ, kulttuurin merkitys ja epäsuhta palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien välillä.

3.6 Komission mukaan sosiaalipalvelujen nykyaikaistaminen kuuluu Euroopan keskeisiin ajankohtaisiin haasteisiin. Komissio myöntää, että sosiaalipalvelut ovat oleellinen osa eurooppalaista yhteiskuntamallia ja vaikka ne eivät muodostakaan yleishyödylli-siin palveluihin kuuluvaa oikeudellisesti erillistä luokkaa, ne ovat kuitenkin eurooppalaisen yhteiskunnan ja talouden tukipylviä, sillä niillä edistetään sosiaalisten perusoikeuksien toteutumista.

3.7 Komissio toteaa, että tätä laajenevaa sektoria on ryhdytty nykyaikaistamaan, jotta voitaisiin selviytyä universaalisuuden, laadun ja taloudellisen kestävyuden välisistä jännitteistä. Tähän asti valtiovallan suoraan hoitamista sosiaalipalveluista yhä suu-rempi osuus kuuluu vastaisuudessa yhteisön sisämarkkina- ja kilpailusääntöjen piiriin.

3.8 Komissio myöntää, että yleishyödyllisten sosiaalipalve-lujen oikeudellinen tilanne suhteessa kilpailusääntöihin aiheuttaa epävarmuutta julkisten ja yksityisten sosiaalialan toimijoiden keskuudessa. Komissio sanookin pyrkivänsä vähentämään tätä epävarmuutta tai selventämään sen vaikutuksia, vaikka sitä ei voidakaan poistaa.

4. Yleistä

4.1 Komissio ilmoitti yleishyödyllisiä palveluja koskevassa valkoisessa kirjassaan aikovansa julkaista vuoden 2005 aikana tiedonannon yleishyödyllisistä sosiaalipalveluista. Näihin palve-luihin kuuluvat valkoisen kirjan mukaan terveyspalvelut, pitkäai-kaishoito, sosiaaliturva, työvoimapalvelut ja sosiaalinen asunto-tuotanto.

4.2 Kasvu ja työllisyys ovat nykyään epävarmalla pohjalla, ja heikoimmassa ja parhaimmalla asemassa olevien sekä unionin rikkaimpien ja köyhimpien alueiden välinen kuilu kasvaa huolimatta yhteisön ja jäsenvaltioiden ohjelmista syrjäytymisen ja köyhyyden torjumiseksi. Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tarve kasvaakin jatkuvasti, varsinkin kun väestönkehitys luottaa kysyntää.

4.3 ETSK on näin ollen tyytyväinen komission tiedonannon julkaisemiseen. Tiedonanto tuo esille sosiaalipalvelujen merkityksen kansalaisille ja näiden palvelujen erityisen roolin euroopalaisen yhteiskuntamallin oleellisena osana. Samoin selvitetään, mitä etua on sellaisen systemaattisen lähestymistavan kehittämistä, jonka avulla voidaan kartoittaa ja tunnustaa näiden palvelujen erityispiirteet, selkeyttää niiden toimintaympäristöä ja komission sanoin ”nykyaikaistaa” niitä. ETSK puhuu kuitenkin nykyaikaistamisen sijaan mieluummin laadun ja tehokkuuden parantamisesta.

4.4 Kyseessä ei ole itse asiassa muodin tai eri suuntauksien seuraaminen eikä se, että nykyaikaistaminen yhdistetään julkisen sektorin tehtävien ulkoistamiseen yksityiselle sektorille, kuten komissio tekee⁽¹⁾. Sen sijaan palveluita on mukautettava säännöllisesti kansalaisten sekä alue- ja paikallisyhteisöjen sosiaalisiin tarpeisiin, tekniseen ja taloudelliseen kehitykseen ja yleiseen etuun perustuviin uusiin vaatimuksiin.

4.5 ETSK pahoittelee, että komissio on jättänyt vastoin ennakoilmoitustaan terveyspalvelut lausunnon kohteena olevan tiedonannon ulkopuolelle, vaikka sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen välillä on erityisen paljon vuoro- ja yhteisvaikutusta. Komissio esitti terveyspalveluita koskeviin yhteisön toimiin liittyvän kuulemisen yhteydessä 26.9.2006 seuraavan kysymyksen: ”Mikä on yhteys terveyspalveluiden ja niihin liittyvien palveluiden kuten sosiaalipalveluiden ja pitkäaikaishoidon välillä?” Se on pyytänyt vastaukset 31. tammikuuta 2007 mennessä. Tämä kysymys olisi pitänyt esittää ennen kuin tehtiin päätös siitä, että tiedonannossa käsitellään yksinomaan sosiaalipalveluja.

4.6 Selvityksen puuttuessa tätä toimintatapaa on mahdoton ymmärtää, varsinkin kun sosiaalipalveluja kuvaavassa luettelossa komissio mainitsee erikseen sellaiset henkilöt, joilla on terveydellisistä ongelmista aiheutuvia pitkäaikaisia tarpeita.

4.7 Tähän asti kaikkia terveyspalveluja, joilla pyritään tarjoamaan väestölle yleinen mahdollisuus saada laadukasta hoitoa ja jotka toimivat yhteisvastuuperiaatteen pohjalta, on pidetty sosiaalipolitiikan välineinä samalla tavalla kuin yksilöllisiä sosiaalitulkipalveluja.

5. Erityistä

5.1 Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen määrittely

5.1.1 ETSK on samaa mieltä siitä yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen ominaispiirteiden määrittelystä, joka esitetään lausunnon

⁽¹⁾ KOM(2006) 177 lopullinen, kohta 1.2, kolmas luettelukohta.

kohteena olevassa tiedonannossa, mutta ottaa kuitenkin huomioon edellä kohdassa 4.5 esitetyt varaukset. Määrittely on laaja ja venyvä ja jättää siten riittävästi joustovaraa alan tulevan kehityksen huomioimiseksi.

5.1.2 ETSK suhtautuu myönteisesti siihen, että tiedonannossa viitataan suoraan asianomaisille henkilöille tarjottavien palvelujen erityiseen rooliin perusoikeuksien toteuttamisessa. Tämä tuo korostetusti esille sosiaalipalvelujen merkityksen ja niiden perusteet.

5.1.3 Yhteisen kehityksen soveltamisessa tiedonanto sen sijaan rajoittuu vain tavallisimpiin tapauksiin. ETSK muistuttaa, että järjestelmät ovat erilaisia eri jäsenvaltioissa. Nämä erot ja monipuolisuus eivät kuitenkaan aina näy eri kategorioiden (sosiaalista tehtävää koskeva osittainen tai täydellinen valtuutus, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus) luetteloinnissa. ETSK kannattaa kuitenkin suunniteltua julkista kuulemistä, sillä se on tärkeä tekijä lisätiedon saamiseksi sosiaalipalveluista ja niiden toimintamuodoista.

5.2 EY:n sisämarkkinat ja kilpailusäännöt

5.2.1 EY:n perustamissopimuksen mukaan jäsenvaltiot ovat vapaita määrittämään yleishyödylliset tehtävät ja vahvistamaan periaatteet, joiden mukaisesti näiden tehtävien täyttämiseen tarkoitettut palvelut järjestetään.

5.2.2 Jäsenvaltioiden tulee kuitenkin ottaa tämän vapauden harjoittamisessa (jonka tulee tapahtua avoimesti, ilman yleishyödyllisyyden käsitteen väärinkäyttöä) huomioon yhteisön lainsäädäntö. Niiden tulee esimerkiksi noudattaa syrjimättömyyden periaatetta sekä julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskevaa yhteisön lainsäädäntöä, kun ne järjestävät julkisia palveluja sosiaalipalvelut mukaan lukien.

5.2.3 Kun on kyse luonteeltaan taloudellisiksi katsotuista palveluista, on lisäksi varmistettava, että niiden organisointitapa sopii yhteen myös yhteisön lainsäädännön muiden osa-alueiden (erityisesti palvelujen tarjoamisen vapauden ja sijoittautumisvapauden sekä kilpailuoikeuden) kanssa.

5.2.4 Yhteisön oikeuskäytännön mukaisesti lähes kaikkia sosiaalialan palveluja — lukuun ottamatta yhteisvastuuseen perustuvia sosiaaliturvajärjestelmiä — voidaan pitää taloudellisena toimintana.

5.2.5 Yhteisöjen tuomioistuimen antaman ja yhteisön toimielinten hyväksymän taloudellisen toiminnan laajan määrittelyn⁽²⁾ seurauksena yhteisön kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjä (valtioneuvosto, palvelujen tarjoamisen vapaus, sijoittautumisosoikeus,

⁽²⁾ Vuonna 2000 antamassaan tiedonannossa Euroopan komissio toteaa seuraavaa: ”Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisön kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjä ei yleensä sovelleta moniin toimintamuotoihin, joita harjoittavat ensi sijassa sosiaalisia tehtäviä suorittavat, voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, joiden tavoitteena ei ole harjoittaa teollista tai kaupallista toimintaa.” (kohta 30). Huhtikuun 26. päivänä 2006 annetussa tiedonannossa todetaan sen sijaan, että ”lähes kaikkia sosiaalialalla tarjottavia palveluja voidaan pitää ’taloudellisena toimintana’ perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklan mukaisessa merkityksessä”. Ks. myös ETSK:n lausunto aiheesta ”Voittoa tavoittelemattomat yksityiset sosiaalipalvelut yleishyödyllisten palveluiden yhteydessä Euroopassa”, EYVL C 311, 7.11.2001, s. 33.

julkisia hankintoja koskeva direktiivi) ja johdettua oikeutta sovelletaan yhä enemmän yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin. Tämä lisää epävarmuutta viranomaisten sekä palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien keskuudessa. Tällaisen tilanteen jatkuminen voi muuttaa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen tavoitteita, vaikka kyseiset palvelut ovat keskeinen osa eurooppalaista yhteiskuntamallia.

5.2.6 Yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen yhteisön kehityksen taustalla olevat tavoitteet ja periaatteet noudattavat logiikkaa, joka perustuu pääasiassa taloudellisen suorituskyvyn parametreihin. Tämä logiikka ei päde yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin, eikä se siis ole asiaankuuluva eikä tässä muodossa soveltuva sosiaalipalvelujen realiteettiin Euroopan unionissa.

5.2.7 Kuten ETSK huomauttaa lausunnossaan aiheesta ”Yleishyödyllisten palvelujen tulevaisuus” (CESE 976/2006), taloudellisen ja muun kuin taloudellisen luonteen välinen ero on horjuva ja epäselvä. Kaikilla yleishyödyllisillä palveluilla, myös niillä, joita tarjotaan voittoa tavoittelematta tai vapaaehtoispuolelta, on tietty taloudellinen arvo ilman, että ne sen vuoksi kuuluisivat kilpailulainsäädännön piiriin. Yksittäinen palvelu voi sitä paitsi olla samanaikaisesti sekä taloudellinen että muu kuin taloudellinen. Se voi niin ikään olla luonteeltaan taloudellinen ilman, että markkinat kuitenkaan pystyvät takaamaan yleishyödyllisiä palveluja koskevien periaatteiden mukaista palvelua.

5.2.8 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä taloudellisen toiminnan käsite on hyvin laaja, sillä sen mukaan taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa yritykset — riippumatta niiden oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta — tarjoavat tavaroita tai palveluja tietyillä markkinoilla (tuomio vuodelta 1991 asiassa Höfner ja Elser, tuomio vuodelta 2000 asiassa Pavlov). Se ei myöskään riipu siitä, tavoitteleeko toimija voittoa vai ei (tuomio vuodelta 2001 asiassa Ambulanz Glöckner).

5.2.9 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja Euroopan komissio tuovat yhä enemmän esille yleishyödyllisen palvelujen taloudellista luonnetta, mutta sen vastapainoksi ne eivät tunnusta eivätkä turvaa näiden palvelujen yleishyödyllisiä tehtäviä. Tämä luo oikeudellista epävarmuutta toimijoiden ja käyttäjien parissa. Palvelujen yleishyödyllisyyden sijaan korostetaan niiden kannattavuutta. Ero on kuitenkin tehtävä voittoa tavoittelevan ja tavoittelemattoman välillä, ei taloudellisen ja muun kuin taloudellisen välillä.

6. Vakaa ja avoin oikeudellinen kehys

6.1 Komissio katsoo, että perustamissopimuksen soveltaminen on joustavaa, kun on kyse siitä, että erityisesti 86 artiklan 2 kohdan mukaisesti tunnustetaan näiden palvelujen yleiseen etuun liittyviä erityistehtäviä. ETSK epäilee, riittääkö tämä poistamaan kaiken oikeudellisen epävarmuuden ja takaamaan sosiaalipalvelut kaikille. Sama koskee avointa koordinoitumisen menetelmää.

6.2 Kaikki yleishyödylliset palvelut, myös yleishyödylliset sosiaalipalvelut edistävät perustamissopimuksen 2 ja 3 artiklan kirjattujen yhteisön tehtävien täyttämistä etenkin korkeatasoisen sosiaalisen suojelun turvaamisessa, elämänlaadun parantamisessa, terveydenhuollon korkean tason saavuttamisessa sekä taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa.

6.3 Tästä johtuen unionilla, joka vastaa näiden tavoitteiden toteuttamisesta, on myös velvollisuuksia perusoikeuksien ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden toteuttamiseksi tarvittavien välineiden eli yleishyödyllisten palvelujen suhteen olivat kyseessä sitten taloudelliset tai muut kuin taloudelliset yleishyödylliset palvelut. Unionin on siis toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen ja jäsenvaltioiden kanssa jaetun toimivallan puitteissa huolehdittava osaltaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus käyttää tehokkaita, helposti saatavia, kohtuuhintaisia ja laadukkaita yleishyödyllisiä palveluja.

6.4 Yleishyödyllisten palvelujen ja yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen käsitteen kattava määrittely on vaikeaa ja toisaalta rajoittavalla lähestymistavalla on vaaransa. Niinpä määrittelyssä tulisi hylätä jaottelu taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten palvelujen välillä ja keskittyä kyseessä olevien palvelujen erityistehtävään ja vaatimukseen (julkisen palvelun velvoitteet), joita niille asetetaan tehtävien täyttämiseksi ja jotka on esitettävä selkeästi.

6.5 Lisäksi eri valtioiden ja paikallisen tason tilanteiden, sääntöjen ja käytäntöjen sekä hallinnoijien ja viranomaisten velvoitteiden valtavien erojen takia käyttöön otettavissa säännöissä on otettava huomioon kunkin jäsenvaltion ominaispiirteet.

6.6 Tavoitteena ei olekaan tietää, mikä on taloudellista ja mikä muuta kuin taloudellista toimintaa. Sen sijaan tulee määrittää, mitkä palvelut kuuluvat kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjen sovellusalaan ja mihin palveluihin (eurooppalaiset yleishyödylliset palvelut) yhteisön, jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten ei toissijaisuusperiaatteen nojalla tarvitse soveltaa näitä sääntöjä, koska ne liittyvät yleiseen etuun sekä sosiaaliseen, alueelliseen ja taloudelliseen yhteenkuuluvuuteen.

6.7 Kuten ETSK on esittänyt jo vuosien ajan⁽³⁾, yhteisön tasolle onkin määriteltävä yleishyödyllisiä palveluja varten yhteinen viitekehys ja yhteiset säännöt (erityisesti hallinnoinnista ja rahoituksesta, yhteisön toiminnan periaatteista ja rajoista, suorituskyvyn riippumattomasta arvioinnista, kuluttajien ja käyttäjien oikeuksista sekä julkisen palvelun tehtävien ja velvoitteiden minimitasosta), jotka pätevät kaikkiin yleishyödyllisiin palveluihin, myös yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin. Ne tulee koota puitedirektiiviin, joka hyväksytään yhteispäätösmenetelmällä ja jonka avulla voidaan luoda palvelujen erityispiirteisiin mukautettu yhteisön kehys palveludirektiivejä täydentäen.

⁽³⁾ ETSK:n lausunto aiheesta ”Yleishyödylliset palvelut”, EYVL C 241, 7.10.2002, s. 119.

ETSK:n lausunto aiheesta ”Vihreä kirja yleishyödyllisistä palveluista”, EUVL C 80, 30.3.2004, s. 66.

ETSK:n lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle — Valkoinen kirja yleishyödyllisistä palveluista”, EUVL C 221, 8.9.2005, s. 17.

ETSK:n lausunto aiheesta ”Yleishyödyllisten palvelujen tulevaisuus”, EUVL C 309, 16.12.2006, s. 135.

6.8 Jotta yleisen edun mukainen tehtävä voitaisiin toteuttaa ilman väärinkäytöksiä, syrjimättömästi ja avoimesti, jäsenvaltioiden tulisi kirjata näiden palvelujen yleistä etua sekä sosiaalista, alueellista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta koskevat perusteet viralliseen juridiseen valtuutusasiakirjaan tai vastaavaan sekä hyväksymissäntöihin. Samalla olisi tuotava esille, minkä tehtävän jäsenvaltioiden toimivaltainen viranomaisiin antaa yleishyödyllisten palvelujen tarjoajille sekä määritettävä niiden oikeudet ja velvollisuudet rajoittamatta kuitenkaan säännösten perusteella toimijoille myönnettyjä aloitemahdollisuuksia.

6.9 Tällaisessa asiakirjassa (laissa, sopimuksessa, yleissopimuksessa, päätöksessä jne.) voitaisiin tarkentaa erityisesti seuraavat seikat:

- erityisen yleishyödyllisen tehtävän luonne, siihen liittyvät vaatimukset ja siitä johtuvat julkisen palvelun velvoitteet, mukaan lukien hinnoitteluvaatimukset, menettelyt palvelun jatkuvuuden varmistamiseksi sekä toimenpiteet palvelun mahdollisten katkosten välttämiseksi
- virallisen asiakirjan täytäntöönpanoa ja mahdollista muuttamista koskevat säännöt
- lupajärjestelmä ja ammattipätevyysvaatimukset
- rahoitustavat ja parametrit, joiden pohjalta erityisen tehtävän suorittamiseen liittyvien kustannusten korvaukset tulee laskea
- yleishyödyllisten palvelujen toteuttamisen arviointimenettelyt.

6.10 ETSK suosittaa yleishyödyllisten sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteisen oikeudellisen kehyksen hyväksymistä kaikille yleishyödyllisille palveluille yhteiseen puitedirektiiviin liittyvän kokonaisvaltaisen lähestymistavan yhteydessä. Näin voitaisiin varmistaa yhteisön tasolla yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen pysyvät ja avoimet oikeudelliset puitteet noudattaen tinkimättä toissijaisuusperiaatetta ja erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten toimivaltuuksia näiden palvelujen tehtävien, hallinnon ja rahoituksen määrittelyssä. Tähän oikeudelliseen

kehykseen sisältyvien periaatteiden tulisi olla perustana EU:n kannanotoille kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa.

7. Arviointi

7.1 Yleishyödyllisiä palveluja koskevassa valkoisessa kirjassa on varattu erityinen asema velvoitteelle arvioida yleishyödyllisiä palveluja. Arviointimekanismi on vielä määriteltävä tarkkaan jossain seuraavista tiedonnannoista.

7.2 Vastavuoroisen tiedottamisen sekä toimijoiden ja unionin toimielinten välisen tietojen vaihdon kehittämiseksi komissio ehdottaa seuranta- ja vuoropuhelumenettelyä, joka toteutetaan antamalla raportit joka toinen vuosi.

7.3 ETSK muistuttaa tässä yhteydessä ehdottaneensa, että perustettaisiin riippumaton seurantakeskus, joka arvioisi yleishyödyllisiä taloudellisia ja muita palveluja ja jossa olisi mukana edustajia Euroopan parlamentista ja alueiden komiteasta sekä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustajia Euroopan talous- ja sosiaalikomiteasta.

7.4 Jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla viranomaisten tulee kutsua kaikki toimijat, sosiaalipalvelujen tarjoajat ja käyttäjät, työmarkkinaosapuolet, osuus- ja yhteisötalouden järjestöt, syrjäytymistä torjuvat tahot jne. mukaan yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen sääntelyyn kaikissa vaiheissa eli laatustandardien järjestelyn, määrittämisen, valvonnan, kustannustehokkuuden varmistamisen ja soveltamisen yhteydessä.

7.5 Seurantakeskuksella tulisi olla ohjauskomitea, joka määrittelee arvioiden tavoitteet, laatii tarjouserittelyt, hyväksyy tutkimuksista vastaavat elimet sekä tutkii raportit ja antaa niistä lausunnot. Mukaan tulisi ottaa myös tiedoneuvosto, joka tutkii valittuja menettelyjä ja antaa suosituksia. Ohjauskomitea huolehtisi siitä, että arviointiraportit esitetään julkisesti ja että niistä keskustellaan kaikissa jäsenvaltioissa kaikkien asiaan kuuluvien osapuolten kanssa. Tämä edellyttäisi, että arviointiraportit olisivat saatavilla unionin eri työkielillä.

Bryssel 15. maaliskuuta 2007

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
puheenjohtaja
Dimitris DIMITRIADIS

LIITE

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Seuraavat muutosehdotukset, jotka saivat vähintään neljänneksen annetuista äänistä, hylättiin käsittelyssä:

Kohta 1.3

Korvataan seuraavasti.

"ETSK katsookin, että sen sijaan, että keskitytään yleishyödyllisten palvelujen taloudellisen ja muun kuin taloudellisen luonteen välisiin epäselviin ja alati kehittyviin eroihin, on aiheellista pohtia itse palvelujen luonnetta, niiden tehtäviä ja tavoitteita. Samalla on määriteltävä, mitkä palvelut kuuluvat kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjen soveltamisalaan ja mihin palveluihin yhteisön, jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisten ei tarvitse soveltaa näitä sääntöjä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti ja yleisen edun sekä sosiaalisen, alueellisen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden vuoksi. Periaateystistä ei palveluja voi yksikertaisesti sulkea kilpailu- ja sisämarkkinasääntöjen ulkopuolelle. Kilpailu, jonka tarkoituksena on myötävaikuttaa yhtenäismarkkinoiden loppuunsaattamiseen markkinatalouden sääntöjen pohjalta ja jota säännellään kartellilakien avulla, on perustava demokraattinen oikeus. Se ei ainoastaan rajoita valtion valtaa vaan myös — ja ennen kaikkea — määrävien markkina-asemien väärinkäyttöä, ja se suojaaa kuluttajien oikeuksia. Lisäksi EU:n kilpailu- ja sisämarkkinasäännöt antavat mahdollisuuden tunnustaa yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen epäkaupallinen luonne. On olennaisen tärkeää taata yleinen oikeus sosiaalipalveluihin."

Perustelu

Kuten lausunnossa monessa kohtaa korostetaan, eritoten kohdassa 6.5., yleishyödyllisille sosiaalipalveluille on ominaista, että esiintyy erilaisia historiallisia perinteitä, moninaisia olosuhteita, sääntöjä sekä paikallisia, alueellisia ja maakohtaisia käytänteitä. Niinpä työntajien ryhmä, joka yhtyy Euroopan parlamentin ilmaisemaan näkökantaan, pitää yhteisön asianmukaisimpana toimintatapana suositusten tai suuntaviivojen antamista. Tämä olisi täysin sopusointuista keskeisen tärkeiden toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Jos EU säätäisi sitovat lainsäädäntöpuitteet yleishyödyllisille sosiaalipalveluille, kyseessä olisi saneltu patenttiratkaisu, mikä ei tosiaankaan olisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen idean mukaista. Direktiivi, jonka perustana varmasti olisi pienin yhteinen nimittäjä, ei antaisi mitään takeita käyttäjille palvelujen saatavuudesta, eikä sitä voitaisi pitää edistysaskeleena sisämarkkinoita ajatellen. Suosituksen avulla voitaisiin sen sijaan selkeyttää yleishyödyllisiin palveluihin liittyviä velvoitteita, jotka on otettava huomioon pantaessa täytäntöön palveludirektiiviä (2006/123/EY), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12. joulukuuta 2006.

Äänestystulos

Puolesta 82

Vastaa 91

Pidättyi äänestämästä 12

Kohta 1.4

Muutetaan kuulumaan seuraavasti.

"Yhteisön tasolle on näin ollen määriteltävä yleishyödyllisiä palveluja varten yhteinen viitekehys ja yhteiset säännöt yhteiset periaatteet ja arvot, jotka pätevät kaikkiin (taloudellisiin ja muihin kuin taloudellisiin) yleishyödyllisiin palveluihin, myös yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin. Ne tulee koota puitedirektiivin yhteisön suositukseen tai suuntaviivoihin, jotka hyväksytään yhteispäätösmenettelyllä ja joiden avulla voidaan luoda palvelujen erityispiirteisiin mukautettu yhteisön kehys."

Perustelu

Kuten lausunnossa monessa kohtaa korostetaan, eritoten kohdassa 6.5., yleishyödyllisille sosiaalipalveluille on ominaista, että esiintyy erilaisia historiallisia perinteitä, moninaisia olosuhteita, sääntöjä sekä paikallisia, alueellisia ja maakohtaisia käytänteitä. Niinpä työntajien ryhmä, joka yhtyy Euroopan parlamentin ilmaisemaan näkökantaan, pitää yhteisön asianmukaisimpana toimintatapana suositusten tai suuntaviivojen antamista. Tämä olisi täysin sopusointuista keskeisen tärkeiden toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Jos EU säätäisi sitovat lainsäädäntöpuitteet yleishyödyllisille sosiaalipalveluille, kyseessä olisi saneltu patenttiratkaisu, mikä ei tosiaankaan olisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen idean mukaista. Direktiivi, jonka perustana varmasti olisi pienin yhteinen nimittäjä, ei antaisi mitään takeita käyttäjille palvelujen saatavuudesta, eikä sitä voitaisi pitää edistysaskeleena sisämarkkinoita ajatellen. Suosituksen avulla voitaisiin sen sijaan selkeyttää yleishyödyllisiin palveluihin liittyviä velvoitteita, jotka on otettava huomioon pantaessa täytäntöön palveludirektiiviä (2006/123/EY), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12. joulukuuta 2006.

Äänestystulos

Puolesta 81

Vastaa 94

Pidätty äänestämästä 10

Kohta 1.6

Muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen arvioinnin osalta ETSK muistuttaa tässä yhteydessä ehdotuksestaan perustaa riippumaton seurantakeskus, joka arvioisi yleishyödyllisiä taloudellisia ja muita kuin taloudellisia palveluja ja sitoutumistaan arviointiperiaatteeen ja esittää, että komission ehdottaman menettelyn tueksi perustetaan epävirallinen verkosto, jossa olisi mukana edustajia Euroopan parlamentista ja alueiden komiteasta sekä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustajia Euroopan talous- ja sosiaalikomiteasta. Jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla viranomaisten tulee kutsua kaikki toimijat, sosiaalipalvelujen tarjoajat ja käyttäjät, työmarkkinaosapuolet, osuus- ja yhteisötalouden järjestöt, syrjäytymistä torjuvat tahot jne. mukaan yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen sääntelyyn."

Perustelu

Kuten lausunnossa monessa kohtaa korostetaan, eritoten kohdassa 6.5., yleishyödyllisille sosiaalipalveluille on ominaista, että esiintyy erilaisia historiallisia perinteitä, moninaisia olosuhteita, sääntöjä sekä paikallisia, alueellisia ja maakohtaisia käytänteitä. Niinpä työntajien ryhmä, joka yhtyy Euroopan parlamentin ilmaisemaan näkökantaan, pitää yhteisön asianmukaisimpana toimintatapana suositusten tai suuntaviivojen antamista. Tämä olisi täysin sopusointuista keskeisen tärkeiden toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Jos EU säätäisi sitovat lainsäädäntöpuitteet yleishyödyllisille sosiaalipalveluille, kyseessä olisi saneltu patenttiratkaisu, mikä ei tosiaankaan olisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen idean mukaista. Direktiivi, jonka perustana varmasti olisi pienin yhteinen nimittäjä, ei antaisi mitään takeita käyttäjille palvelujen saatavuudesta, eikä sitä voitaisi pitää edistysaskeleena sisämarkkinoita ajatellen. Suosituksen avulla voitaisiin sen sijaan selkeyttää yleishyödyllisiin palveluihin liittyviä velvoitteita, jotka on otettava huomioon pantaessa täytäntöön palveludirektiiviä (2006/123/EY), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12. joulukuuta 2006.

Äänestystulos

Puolesta 85

Vastaa 93

Pidätty äänestämästä 11

Kohta 6.7

Muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kuten ETSK on esittänyt jo vuosien ajan, yhteisön tasolle onkin määriteltävä yleishyödyllisiä palveluja varten yhteinen viitekehys ja yhteiset säännöt (erityisesti hallinnoinnista ja rahoituksesta, yhteisön toiminnan periaatteista ja rajoista, suorituskyvyn riippumattomasta arvioinnista, kuluttajien ja käyttäjien oikeuksista sekä julkisen palvelun tehtävien ja velvoitteiden minimitasosta), jotka pätevät kaikkiin yleishyödyllisiin palveluihin, myös yleishyödyllisiin sosiaalipalveluihin. Ne tulee koota puitteisiin yhteisön suosituksiin tai suuntaviivoihin, joka hyväksytään yhteispäätös menettelyllä ja jonka avulla voidaan luoda palvelujen erityispiirteisiin mukautettu yhteisön kehys palveludirektiivejä täydentäen."

Perustelu

Kuten lausunnossa monessa kohtaa korostetaan, eritoten kohdassa 6.5., yleishyödyllisille sosiaalipalveluille on ominaista, että esiintyy erilaisia historiallisia perinteitä, moninaisia olosuhteita, sääntöjä sekä paikallisia, alueellisia ja maakohtaisia käytänteitä. Niinpä työntajien ryhmä, joka yhtyy Euroopan parlamentin ilmaisemaan näkökantaan, pitää yhteisön asianmukaisimpana toimintatapana suositusten tai suuntaviivojen antamista. Tämä olisi täysin sopusointuista keskeisen tärkeiden toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Jos EU säätäisi sitovat lainsäädäntöpuitteet yleishyödyllisille sosiaalipalveluille, kyseessä olisi saneltu patenttiratkaisu, mikä ei tosiaankaan olisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen idean mukaista. Direktiivi, jonka perustana varmasti olisi pienin yhteinen nimittäjä, ei antaisi mitään takeita käyttäjille palvelujen saatavuudesta, eikä sitä voitaisi pitää edistysaskeleena sisämarkkinoita ajatellen. Suosituksen avulla voitaisiin sen sijaan selkeyttää yleishyödyllisiin palveluihin liittyviä velvoitteita, jotka on otettava huomioon pantaessa täytäntöön palveludirektiiviä (2006/123/EY), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12. joulukuuta 2006.

Äänestystulos

Puolesta 84

Vastaan 99

Pidättyi äänestämästä 7

Kohta 6.10

Muutetaan seuraavasti:

ETSK suosittaa hyväksymään yhteisön suositukset tai suuntaviivat yleishyödyllisten sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteisen oikeudellisen kehityksen hyväksymistä kaikille yleishyödyllisille palveluille yhteiseen puitedirektiiviin liittyvän kokonaisvaltaisen lähestymistavan yhteydessä. Näin voitaisiin varmistaa yhteisön tasolla yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen pysyvät ja avoimet oikeudelliset puitteet noudattaen tinkimättä toissijaisuusperiaatetta ja erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten toimivaltuuksia näiden palvelujen tehtävien, hallinnoinnin ja rahoituksen määrittelyssä. Tähän oikeudelliseen kehitykseen Näihin suosituksiin tai suuntaviivoihin sisältyvien periaatteiden tulisi olla perustana EU:n kannanotoille kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa.

Perustelu

Kuten lausunnossa monessa kohtaa korostetaan, eritoten kohdassa 6.5., yleishyödyllisille sosiaalipalveluille on ominaista, että esiintyy erilaisia historiallisia perinteitä, moninaisia olosuhteita, sääntöjä sekä paikallisia, alueellisia ja maakohtaisia käytänteitä. Niinpä työntajien ryhmä, joka yhtyy Euroopan parlamentin ilmaisemaan näkökantaan, pitää yhteisön asianmukaisimpana toimintatapana suositusten tai suuntaviivojen antamista. Tämä olisi täysin sopusointuista keskeisen tärkeiden toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden kanssa. Jos EU säätäisi sitovat lainsäädäntöpuitteet yleishyödyllisille sosiaalipalveluille, kyseessä olisi saneltu patenttiratkaisu, mikä ei tosiaankaan olisi yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen idean mukaista. Direktiivi, jonka perustana varmasti olisi pienin yhteinen nimittäjä, ei antaisi mitään takeita käyttäjille palvelujen saatavuudesta, eikä sitä voitaisi pitää edistysaskeleena sisämarkkinoita ajatellen. Suosituksen avulla voitaisiin sen sijaan selkeyttää yleishyödyllisiin palveluihin liittyviä velvoitteita, jotka on otettava huomioon pantaessa täytäntöön palveludirektiiviä (2006/123/EY), jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 12. joulukuuta 2006.

Äänestystulos

Puolesta 78

Vastaan 97

Pidättyi äänestämästä 10

Kohdat 7.3, 7.4 ja 7.5

Korvataan kohdat seuraavalla tekstillä:

"ETSK muistuttaa tässä yhteydessä ehdottaneensa, että perustettaisiin riippumaton seurantakeskus, joka arvioisi yleishyödyllisiä taloudellisia ja muita palveluja ja jossa olisi mukana edustajia Euroopan parlamentista ja alueiden komiteasta sekä järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan edustajia Euroopan talous- ja sosiaalikomiteasta.

Jäsenvaltio-, alue- ja paikallistasolla viranomaisten tulee kutsua kaikki toimijat, sosiaalipalvelujen tarjoajat ja käyttäjät, työmarkkinaosapuolet, osuus- ja yhteisötalouden järjestöt, syrjäytymistä torjuvat tahot jne. mukaan yleishyödyllisten sosiaalipalvelujen sääntelyyn kaikissa vaiheissa eli laatustandardien järjestelyn, määrittämisen, valvonnan, kustannustehokkuuden varmistamisen ja soveltamisen yhteydessä.

Seurantakeskuksella tulisi olla ohjauskomitea, joka määrittelee arvioiden tavoitteet, laatii tarjouserittelyt, hyväksyy tutkimuksista vastaavat elimet sekä tutkii raportit ja antaa niistä lausunnot. Mukaan tulisi ottaa myös tiedeneuvosto, joka tutkii valittuja menettelyjä ja antaa suosituksia. Ohjauskomitea huolehtisi siitä, että arviointiraportit esitetään julkisesti ja että niistä keskustellaan kaikissa jäsenvaltioissa kaikkien asiaan kuuluvien osapuolten kanssa. Tämä edellyttäisi, että arviointiraportit olisivat saatavilla unionin eri työkielillä.

ETSK esittää, että komission ehdottaman menettelyn tueksi perustetaan epävirallinen verkosto. ETSK on halukas ottamaan aktiivisesti osaa toimintaan verkostossa, joka koostuisi työmarkkinaosapuolista ja muista kansalaisyhteiskunnan organisaatioista. Se edistäisi kokemusten ja tietojen vaihtamista hyvistä käytänteistä eritoten Internetin välityksellä."

Perustelu

Työnantajien ryhmä tukee periaatetta, jonka mukaan tiedonvaihtoa tulee edistää ja yleishyödyllisiä palveluja pitää arvioida. Se vastustaa kuitenkin ehdotusta perustaa uusia hankalia ja virkavaltaisia menettelyjä, mitä riippumaton seurantakeskus merkitsisi.

Äänestystulos

Puolesta 88

Vastaan 99

Pidättyi äänestämästä 5
